EVROPSKÝ PARLAMENT 2014 - 2019

Dokument ze zasedání

12.1.2015 B8-0021/2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci na Ukrajině
(2014/2965(RSP))

Johannes Cornelis van Baalen, Petras Auštrevičius, Louis Michel, Catherine Bearder, Fredrick Federley, Paavo Väyrynen, Kaja Kallas, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Ivo Vajgl, Urmas Paet, Pavel Telička, Juan Carlos Girauta Vidal, Dita Charanzová, Fernando Maura Barandiarán, Beatriz Becerra Basterrechea, Ilhan Kyuchyuk, Martina Dlabajová, Ivan Jakovčić, Jozo Radoš, Petr Ježek, Gérard Deprez, Alexander Graf Lambsdorff, Marietje Schaake
za skupinu ALDE

B8-0021/2015

Usnesení Evropského parlamentu o situaci na Ukrajině
(2014/2965(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o evropské politice sousedství, o Východním partnerství a o Ukrajině, především na usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci na Ukrajině[1], na usnesení ze dne 13. března 2014 o invazi Ruska na Ukrajinu[2], na usnesení ze dne 17. dubna 2014 o ruském nátlaku na země Východního partnerství[3], a zejména destabilizaci východní Ukrajiny, na usnesení ze dne 17. července 2014 o situaci na Ukrajině[4] a na usnesení ze dne 18. září 2014 o situaci na Ukrajině a aktuálním stavu vztahů mezi EU a Ruskem[5],

– s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 23. a 24. října o Ukrajině a na závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 17. listopadu,

– s ohledem na podepsání závěrečných částí dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, včetně prohloubené a komplexní zóny volného obchodu v květnu 2014, na ratifikaci a souhlas s těmito dohodami, který v září 2014 udělil Evropský parlament a ukrajinský parlament (Verchovna rada),

– s ohledem na minský protokol ze dne 5. září 2014 a minské memorandum ze dne 19. září 2014,

– s ohledem na úspěšný průběh parlamentních voleb na Ukrajině, které se konaly 26. října 2014,

– s ohledem na pokračující okupaci Krymu a neustávající boje ve východních částech Ukrajiny, na důvěryhodné a nezpochybnitelné důkazy přímého zapojení ruských vojenských sil v těchto bojích a naléhavou potřebu nalézt udržitelné a komplexní politické řešení tohoto konfliktu,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že podzim 2014 byl poznamenán pokračujícími boji mezi ukrajinskými silami a nelegálně ozbrojenými skupinami v Doněcku a Luhansku, a vzhledem k tomu, že minské dohody nejsou ještě plně provedeny a plněny;

B. vzhledem k tomu, že prezidentské a parlamentní volby na Ukrajině proběhly v souladu s evropskými normami a normami OBSE, čímž byla připravena cesta pro udržitelné politické a hospodářské reformy, skutečný boj proti korupci a provádění dohody

[1] Přijaté texty, P7_TA(2014)0170.
[2] Přijaté texty, P7_TA(2014)0248.
[3] Přijaté texty, P7_TA(2014)0457.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2014)0009.
[5] Přijaté texty, P8_TA(2014)0025.

o přidružení, které jsou zásadní pro obnovení demokratické legitimity vedení ukrajinského státu;

C. vzhledem k tomu, že tak zvané „prezidentské a parlamentní volby“ v Doněcku a Luhansku, které se konaly dne 2. listopadu 2014, představují porušení ukrajinských právních předpisů a minských dohod, a proto nemohou být uznány;

D. vzhledem k tomu, že nástup zimy dále zhorší strádání a utrpení civilního obyvatelstva, zejména ve východní části Ukrajiny, ale rovněž na Krymu a v případě těch, kteří byli nuceni opustit své domovy;

E. vzhledem k tomu, že existují věrohodné zprávy, včetně zpráv OSN, o závažném porušování lidských práv v Doněcku a Luhansku a zejména na Krymu, mimo jiné zprávy o hromadných popravách, zmizeních a dalších případech závažného porušování mezinárodních lidských práv a norem;

F. vzhledem k tomu, že v důsledku ozbrojeného konfliktu ve východní části Ukrajiny přišly o život tisíce osob, a to jak vojáků, tak civilistů, ještě více jich bylo zraněno a statisíce byly nuceny opustit své domovy nebo byly vystaveny nejistotě během měsíců trvajících bojů;

G. vzhledem k tomu, že konflikt zhoršil hospodářskou situaci na Ukrajině, což vedlo v roce 2014 k poklesu HDP o 7,5 %, a vzhledem k tomu, že bude nutné provést rozsáhlé hospodářské a protikorupční reformy;

H. vzhledem k tomu, že tento konflikt nelze řešit vojensky, ale možné je pouze řešení založené na politickém dialogu a dohodě uvnitř Ukrajiny, v souladu s mírovým plánem předloženým prezidentem Porošenkem, které by více začleňovalo místní a regionální správu, a to za bezpodmínečného respektování svrchovanosti, územní celistvosti, jednoty a nezávislosti Ukrajiny;

I. vzhledem k tomu, že dohoda o příměří podepsaná v Minsku dne 5. září 2014 je i nadále nejlepším základem snah o nalezení politického řešení, ačkoli byla mnohokrát porušena; vzhledem k tomu, že dohodu podepsanou v Minsku musí provádět všechny strany; vzhledem k tomu, že pokračování jednání v Minsku plánované na prosinec 2014 bylo zrušeno;

J. vzhledem k tomu, že Rada pro zahraniční věci EU dne 17. listopadu 2014 v zásadě přijala rozhodnutí týkající se budoucích sankcí zaměřených proti představitelům separatistů;

1. znovu vyjadřuje soustrast rodinám obětí z řad civilistů i vojáků v bojích ve východní části Ukrajiny a hluboké politování nad lidským strádáním způsobeným tímto konfliktem;

2. zdůrazňuje, že řešení konfliktu může být dosaženo pouze politickou cestou diplomatického vyjednávání, které bude vycházet z minských dohod a mírového plánu předloženého prezidentem Porošenkem a jehož výsledkem by byl Ukrajinský stát s decentralizovanou strukturou; zdůrazňuje, že všechny strany by měly bezvýhradně

provádět a dodržovat minské dohody a tím umožnit postupné zklidnění konfliktu; vyjadřuje politování nad tím, že jednání v Minsku plánovaná na konec prosince 2014 byla zrušena a že jediným výsledkem je dohoda o výměně zajatců; vyzývá všechny strany k tomu, aby usilovaly o rychlé obnovení vyjednávání;

3. vyzývá všechny strany, aby se zdržely jakéhokoli násilí; zdůrazňuje, že ukončení násilí je prvním krokem nutným k zahájení úspěšného politického procesu vedoucího k vyřešení konfliktu;

4. znovu odsuzuje ruskou okupaci a anexi Krymu i veškeré zahraniční vlivy a podporu tak zvaným separatistickým silám ve východních částech Ukrajiny; zdůrazňuje, že tyto akce jsou v rozporu s mezinárodním právem a představují závažný problém pro bezpečnostní situaci v Evropě; připomíná svůj závazek k ochraně nezávislosti, svrchovanosti, územní celistvosti a neporušitelnosti hranic Ukrajiny a její právo svobodné volby;

5. vyzývá Ruskou federaci, aby neprodleně stáhla vojenský personál z ukrajinského území a nikdy v budoucnu se neuchylovala k jeho opětovnému nasazení; vyzývá Rusko, aby učinilo bezodkladná opatření k zajištění kontroly svých hranic s Ukrajinou a aby zamezilo veškerému pronikání a pohybu nezákonných bojovníků, zbraní a vybavení s cílem ukončit další infiltraci na ukrajinské území;

6. vyzývá ruské vedení, aby využilo svého vlivu na separatisty a přesvědčilo je, aby se zapojili do politického procesu; vyzývá všechny strany k ukončení útočné rétoriky v zájmu míru a usmíření;

7. vyzývá ukrajinskou vládu, aby využila své autority k tomu, aby zamezila používání extremistických a totalitárních symbolů a odsoudila je;

8. zdůrazňuje, že EU i Rada Evropy by měly být připraveny poskytnout pomoc a odborné znalosti při práci na vytvoření více decentralizované správy na Ukrajině; zdůrazňuje, že za žádných okolností by separatisté neměli mít právo veta, co se týče rozhodnutí Ukrajiny v oblasti zahraniční politiky; zdůrazňuje nicméně, že je důležité zajistit široký konsensus, pokud jde o nejdůležitější politická rozhodnutí v oblastech domácí a zahraniční politiky;

9. zdůrazňuje, že sankce EU nemohou být zrušeny dříve, než bude patrný jasný pokrok v mírovém procesu na Ukrajině, a je připraven uvalit další sankce; zdůrazňuje možnost zvrácení a odstupňování restriktivních opatření EU a skutečnost, že mohou být podle potřeby změněny, pozastaveny či zrušeny; zdůrazňuje, že EU by jako celek měla zůstat jednotná při zvažování nejlepšího řešení podle vývoje situace; vyzývá Komisi, aby sledovala dopad tzv. ruských „odvetných sankcí“ a aby učinila rychlá opatření na podporu výrobců, kteří byli zasaženi omezením obchodu s Ruskem;

10. zdůrazňuje, že organizace OBSE hraje při řešení ukrajinské krize klíčovou úlohu, neboť má zkušenosti s řešením ozbrojených konfliktů a krizí a jak Ruská federace, tak Ukrajina jsou jejími členy; vyzývá členské státy, vysokou představitelku a Komisi, aby nadále usilovaly o posílení zvláštní monitorovací mise OBSE na Ukrajině, a to jak o lidské zdroje, tak i vybavení; zdůrazňuje, že je třeba bezodkladně vyslat pozorovatele OBSE na všechny úseky ukrajinsko-ruské hranice, které jsou pod kontrolou separatistů;

11. vyzývá vysokou představitelku a Radu, aby zvážily jmenování zkušeného zvláštního zástupce EU na vysoké úrovni pro Ukrajinu a ukrajinský konflikt, který by mohl usnadnit dosažení mírového řešení;

12. vyjadřuje hluboké znepokojení nad humanitární situací na východní Ukrajině, Krymu a nad situací vnitřně vysídlených osob na Ukrajině a rovněž uprchlíků v Rusku vzhledem k tvrdým podmínkám v zimním období; poukazuje na to, že je naléhavě třeba poskytnout další humanitární pomoc a podporu obyvatelům v oblastech postižených konfliktem, vnitřně vysídleným osobám a uprchlíkům; vyjadřuje souhlas s varováním Světové zdravotnické organizace, že východní Ukrajina čelí situaci ohrožení veřejného zdraví, neboť v oblasti plně nefungují nemocnice a nedostává se léků a očkovacích látek; vyzývá mezinárodní společenství, včetně EU, aby bezodkladně vyvinuly další úsilí o pomoc těm, kteří nejvíce trpí nedostatkem; připomíná, že k dodání humanitární pomoci do východní části Ukrajiny musí dojít za podmínek plného souladu s mezinárodním humanitárním právem a zásadami lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti a v úzké spolupráci s ukrajinskou vládou, OSN a Mezinárodním výborem Červeného kříže; přeje si, aby delegace Evropského parlamentu mohla navštívit oblast konfliktu;

13. vyzývá Komisi a ESVČ, aby co nejdříve navrhly komplexní a ambiciózní finanční podporu a soubor opatření na pomoc Ukrajině, aby tak napomohly úsilí o politické řešení a národní usmíření; dále vyzývá Komisi, aby učinila veškerá opatření pro zajištění bezproblémového a včasného provádění dohody o přidružení s Ukrajinou coby klíčového nástroje k rozvoji vztahů mezi EU a Ukrajinou ve všech zahrnutých aspektech, a zdůrazňuje, že se jedná o dvoustrannou dohodu; vyzývá Ukrajinu, aby splnila své závazky, které jsou součástí dočasných obchodních ujednání s EU;

14. opakuje v této souvislosti své přesvědčení, že tato dohoda nepředstavuje ve vztazích mezi EU a Ukrajinou konečný cíl; upozorňuje dále na to, že podle článku 49 Smlouvy o Evropské unii má Ukrajina – stejně jako kterýkoli jiný evropský stát – evropskou perspektivu a může požádat o členství v Evropské unii, pokud se bude řídit kodaňskými kritérii, zásadami demokracie, dodržovat základní svobody, lidská práva a práva menšin a zajistí právní stát a transparentnost;

15. je pevně přesvědčen, že ambiciózní antikorupční program, včetně politiky nulové tolerance vůči korupci, je naléhavě nutný pro obnovení důvěry občanů na Ukrajině ve stát, právní systém, veřejné a donucovací orgány; vítá nedávné přijetí souboru antikorupčních právních předpisů ukrajinským parlamentem a zdůrazňuje, že je důležité, aby tyto právní předpisy byly včas a řádně prováděny;

16. vyzývá nově jmenované ministry hospodářství a financí, aby neodkládali provádění nezbytných reforem pro obnovu hospodářského růstu na Ukrajině; za zásadní považuje činnost podpůrné skupiny EU pro Ukrajinu, která má zjistit, ve kterých oblastech potřebuje země odbornou pomoc, s cílem podpořit Ukrajinu při vypracovávání a provádění komplexního programu reforem;

17. konstatuje, že ačkoli dohoda o příměří zahrnuje některá ustanovení o beztrestnosti osob zapojených do konfliktu ve východní části Ukrajiny, nelze takovéto rozhodnutí učinit v případě válečných zločinů, jakým bylo mimo jiné sestřelení letu MN17 společnosti

Malaysia Airlines; zdůrazňuje, že je třeba pachatele tohoto činu postavit před soud; zdůrazňuje význam nezávislého, rychlého a úplného vyšetření, jímž byla pověřena nizozemská bezpečnostní komise; odsuzuje skutečnost, že na místo sestřeleného letadla není umožněn dostatečný přístup;

18. vítá rozhodnutí francouzské vlády pozastavit dodávku vrtulníkových lodí Mistral a vyzývá všechny členské státy, aby zaujaly obdobný postoj, pokud jde o export, jenž není předmětem rozhodnutí EU o sankcích, především v oblasti zbraní a materiálu dvojího využití;

19. zdůrazňuje, že je nutné provést reformy ukrajinské energetiky v souladu se závazky Energetického společenství a radikálně zvýšit energetickou bezpečnost EU, její nezávislost a odolnost vůči vnějším tlakům, zřízením Evropské energetické unie, dále rozvíjet energetickou infrastrukturu se zeměmi sousedícími s EU a rozvíjet prvky pro propojení toku energie mezi těmito zeměmi a s EU v souladu s cíli Energetického společenství a realizovat tyto projekty společného zájmu jako prioritu; zdůrazňuje, že k tomu budou zapotřebí zásadní investice do infrastruktury;

20. naléhavě vyzývá Komisi, aby zahájila přípravu třetího rozsáhlého balíčku makrofinanční pomoci Ukrajině a aby se stala hlavním organizátorem dárcovské konference pro Ukrajinu za účasti mezinárodních organizací, mezinárodních finančních institucí a občanské společnosti; zdůrazňuje, že je důležité, aby se mezinárodní společenství zavázalo k podpoře hospodářské a politické stabilizace a reformy na Ukrajině;

21. poukazuje na nedávné věrohodné zprávy o porušování lidských práv na Krymu a v oblastech konfliktu; připojuje se k výzvám, aby ukrajinská vláda vytvořila centrální, pravidelně aktualizovanou evidenci ohlášených únosů a zahájila důkladné a nestranné vyšetřování všech případů údajného zneužití síly, špatného zacházení nebo mučení na obou stranách konfliktu;

22. zdůrazňuje, že je třeba oslovit ruskou občanskou společnost s cílem jasně vyjádřit, že EU nevidí ruské občany jako své nepřátele, ale že je třeba respektovat nezávislost a územní celistvost Ukrajiny; předpokladem pro zklidnění situace jsou konkrétní kroky ruské vlády směřující k obnovení zásad dobrých sousedských vztahů a mezinárodního právního řádu;

23. vyzývá členské státy, aby posoudily, zda nedávné zprávy týkající se financování politických stran extrémní pravice a extrémní levice v EU ruskými bankami a jednotlivci nepředstavují porušení právních předpisů o financování politických stran, a vyzývá k dynamické diskusi o rizicích a výzvách, které tento typ finanční podpory přináší, a zda současné právní předpisy upravující financování stran jsou ve světle těchto odhalení plně dostačující;

24. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám členských států, prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny, prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace a Radě Evropy.